

[Thorkil Kristensen.]

tid, vi endnu skal have den kreditstramning? Det er det første spørgsmål, og det andet er dette: Hvad kan vi gøre for at komme ud af den situation, som gør en kreditstramning nødvendig? Jeg skal behandle de to spørgsmål hver for sig.

Hvad kan vi gøre, for at kreditstramningen i den tid, vi er nødt til at have den, ikke skal anrette for store ulykker? Der gælder det naturligvis om, at de begrænsede lånemidler, der er for tiden, kommer til, om jeg så må sige, at arbejde så effektivt som muligt, at vort kreditsystem viser sin effektivitet og ikke går i baglås.

Jeg benytter lejligheden til her at efterlyse resultaterne fra den realkreditkommission, som blev nedsat af den foregående regering. Vi nedsatte denne kommission, fordi der trods en del gode år for landbruget alligevel var vanskeligheder med kreditten i landbruget, både ved at formidle generationsskiftet og ved at finansiere de investeringer, som moderne landbrug kræver, og baggrunden for dette var jo, at realkreditte, som er hovedparten af landbrugets kreditgivning, ikke på langt nær var steget i forhold til ejendomsværdierne og dermed i forhold til behovet. Jeg har regnet ud, at fra 1939 til 1951 er landbrugets samlede lån steget med lidt over 30 pct. Samtidig er bankernes udlån her i landet steget med lidt over 140 pct. Nu ved jeg nok, at bankerne giver en lille smule lån til landbruget og også til boligbyggeriet, men hovedsagelig er det dog byerhvervene, der finansieres af bankerne, og dette viser altså, at fordi landbruget hovedsagelig har været henvist til realkredit, har det ligget bag efter i kapløbet om de disponible lånemidler. Derfor nedsatte vi denne realkreditkommission, og nu begynder det jo at haste med at få resultaterne frem, for nu er der samtidig sket dette, at vi har fået kreditstramning, og at landbrugets konjunkturer har vendt sig på grund af visse prisreduktioner og navnlig naturligvis på grund af den forringede høst.

Vi ved allesammen, at når kreditforeningerne har været bange for en større belåning, hænger det sammen med usikkerheden omkring konjunkturerne fremover — det er nu engang livets vilkår, dem kan vi ikke vide noget sikkert om. Men det hæn-

ger også sammen med, at kreditforeninger og andre långivere har været bange for de særlig privilegerede penge, der i form af investeringslån, høstpantebreve og andre ting er blevet skudt ind med panteret forud for de almindelige prioriteter. Dette bringer en usikkerhed ind i vort realkreditsystem. Det er ikke, fordi disse privilegerede penge andrager særlig store beløb i forhold til de samlede ejendomsværdier, men den enkelte långiver vil være tilbøjelig til at sige: jeg kan jo aldrig vide, hvor meget der bliver skudt ind foran mig, hvor store restancer der kan ophobe sig o. s. v. Derfor er dette et meget alvorligt problem, og derfor håber jeg, at realkreditkommissionen vil kunne fremkalde en begrænsning, en regulering og en klargøring på dette punkt, så vi kan få større sikkerhed i vor realkredit.

I denne forbindelse kan jeg ikke lade være at nævne, at det virker her næsten parodisk, at medens man drøfter dette spørgsmål om sikkerhed i vor realkredit og om at blive fri for usikkerhed med hensyn til forud indskudte prioriteter, så offentliggøres grundskyldskommissionens betænkning, der indeholder et forslag om uden erstatning at indskyde en skatteprioritet på 1 pct. årlig i alle grundværdier. Nu ved jeg nok, at det er forkert at kalde dette for grundskyldskommissionens betænkning, det kan ikke engang kaldes flertallets betænkning, for ser man nøjere efter, deler det såkaldte flertal på 13 af de 24 medlemmer sig i 5 undergrupper, og der er ialt, når det kommer til stykket, 11 grupper i kommissionen. Kun 7 af dens 24 medlemmer står, såvidt jeg kan se, bag dette forslag. Men det er jo ganske usikkert, hvad en regering vil stille op med noget sådant.

Jeg udtaler både for landets og for regeringens skyld et håb om, at regeringen vil vise megen omtanke på dette område. Begrundelsen for uden erstatning at ville indskyde denne prioritet er jo den mærkelige, at ejendomsskatterne ikke er steget så meget som andre skatter i årene siden 1939—40. Det er interessant at tænke på, at med den begrundelse kan man jo forlange forhøjelse af alle skatter i landet undtagen dem, der er steget mest. Det skal jeg imidlertid ikke hæfte mig nærmere ved. Mere afgørende er det, at det er en selvfølge, at ejendomsskatterne må og skal stige mindre end